

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 13/16.03.2021 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 16.03.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов
Илия Вълков

изслуша доклада по жалба вх. № 07-061 срещу Българска свободна телевизия за излъчено предаване със заглавие „Не се страхувай“ с В.В.: (07.12.2020): Анализ на водещия - що е то лицемерие по европейски; тайнствеността около ваксините.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалбата е допустима по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадена е в срок и съдържа всички необходими за това реквизити.
2. Копие от жалбата и искане за становище е изпратено до са изпратени до Българска свободна телевизия.
3. По повод жалбата не е постъпил писмен отговор от Българска свободна телевизия.

II. ЖАЛБИ

В жалбата на Г.К. се твърди, че има нарушение на нормите на Етичния кодекс. Става въпрос за предаване на Българска свободна телевизия от 7.12.2020г.

Според жалбоподателя „В предаването „Не се страхувай“ с В. В. (07.12.2020): Анализ на водещия - що е то лицемерие по европейски; тайнствеността около ваксините има следните грешни твърдения:

1. Водещият В. В. твърди, че ЕС не иска да признае руската ваксина, въпреки че тя е много добра (7 минута). Дори спекулира, че причината за отказа да се регистрира

ваксината е корупция на най-високо ниво в Брюксел (цитиран е Р.П.). Тези твърдения не са верни.

В Европейската агенция по лекарствата не са подадени документи за регистрация на ваксината „Спутник V“, поради това няма начин ваксината да бъде одобрена.

2. Водещият В.В. твърди, че Унгария не се е съобразила с ветото на Брюксел и купува ваксината „Спутник V“. Това твърдение не е вярно.

Според Ройтерс има договореност за провеждане на тестове на ваксината в Унгария „Спутник V“ и се водят преговори за производството на ваксината в Унгария. В други публикации се посочва, че на 23 ноември Унгария е получила 10 дози от ваксината. На 4 декември Ройтерс съобщава, че от 3,000 до 5,000 доброволци може да участват в клинични изпитани на ваксината „Спутник V“ в Унгария. Няма сведения да е сключен договор за закупуване на „Спутник V“.

Исканията към Комисията в жалбата са:

Да постанови нарушение на Етичния кодекс на българските медии, Медията да публикува/разпространи поправка

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТОВЕРНА ИНФОРМАЦИЯ НА ОБЩЕСТВОТО, 1.1 Точност, 1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти., 1.1.2 Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна., 1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

По преписка с вх. № 07-061 не е постъпило становище на ответната страна.

V. ФАКТИ

Жалбоподателят предоставя линк към предаването „Не се страхувай“ с В.В. (07.12.2020): Анализ на водещия - що е то лицемерие по европейски; тайнствеността около ваксините. Приложени са линкове към публикации на „Ройтерс“, информацията в които противопоставя на казаното в предаването.

Цитатът от предаването е: „Защо отбягват руската ваксина, която беше първа, най-дълго е изпитвана и половината свят я купува? Тя е много добра, казва проф. К. Но Европа упорства, не иска да я признае и ползва. Защо бе? Според лидера на АБВ Р.П. - обяснението е „корупция на най-високо ниво в Брюксел“. Унгария обаче не се съобразява с ветото и я купува.“

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбата и приложения към нея линк към предаването. Водещият действително твърди, че ЕС не иска да признае руската ваксина, както е посочено в жалбата. Независимо, че използва цитат в аргументацията, медията действително обвързва корупцията с причината за отказ да се регистрира ваксината.

Относно нарушенията, които се твърдят:

В заглавието на предаването е посочено, че то е „Анализ на водещия...“ Това от своя страна предполага използването на цитати, анализиране на факти и задаване на риторични въпроси. Предаването няма претенции за новинарска стойност.

Към датата на излъчването му има редица публикации, че Унгария „купува ваксини от Русия“, вж например 24 часа: „Г.М.: Унгария купува ваксини от Китай и Русия – 8.11.2020г., Нова ТВ: „Унгария може да получи до един милион дози ваксина срещу коронавируса от Китай в следващите месеци. Това заяви унгарският министър на външните работи П.С. след телефонен разговор с китайския си колега В. И., предаде БТА. По-рано този месец Унгария обяви планове за внос на руската ваксина срещу коронавируса Спутник V. Европейската комисия каза вчера, че плановете на Унгария пораждаат безпокойство относно безопасността и така бе отворен нов фронт на търкане в отношения между Брюксел и Будапеща.“ и др.

Едва на 31.12.2020г. в публикации е обяснено: БНР „Унгария ще купува ваксини срещу Covid-19 или чрез механизма за доставки на ЕС, или пряко от Китай, защото Русия не разполага с достатъчен капацитет за производство на ваксини, предаде Ройтерс, като цитира шефа на кабинета на премиера В.О.“

Именно заради това е възможно водещият да не е знаел, че информацията на по-късен етап ще бъде опровергана, в тази част, която засяга намеренията на Унгария за купуването на ваксините.

КЖЕ приема, че цитатът на Р. П. е изваден от контекста и не се отнася конкретно до руската ваксина, а изобщо до решаването на проблемите с ваксините - „Корупция или некадърност видя в начина, по който се управлява проблемът с ваксините в цяла Европа лидерът на партия АБВ Р.П. Това той заяви по време на извънреден брифинг по темата, даден съвместно с доцент А.М.“

Също така КЖЕ няма данни медията да е изнасяла информация, за която знае определено, че е невярна.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията за журналистическа етика вече е имала възможност да обърне в своите решения внимание върху факта, че в епидемична обстановка медиите носят **особена**

отговорност за разпространяваната от тях информация за противодействие на епидемията, поради предмета на информацията, свързан пряко с опазването на човешкото здраве и живот.

Те дължат **изключително внимание към всички компоненти на новинарството**: изборът на източници на информация, актуалност, пълнота и точност на данните, подборът на участници, излаганите сравнителни данни и оценки на мерките за противодействие на епидемията и др.

КЖЕ намира жалба с вх. No 07-061/2020 по повод предаване на Българска свободна телевизия **за основателна** и констатира нарушение на Етичния кодекс на българските медии по т. 1. Предоставяне на достоверна информация на обществото, 1.1 Точност, 1.1.1 *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти* и 1.1.4. *Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.*, **и за неоснователна** по т. 1.1.2 Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна.

Председател на КЖЕ:
Нели Огнянова

Изпълнителен директор на Фондация "НСЖЕ":
Адриана Попова